

Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....

.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

.....

Școala de proveniență:

.....

Centrul de examen:

Localitatea:

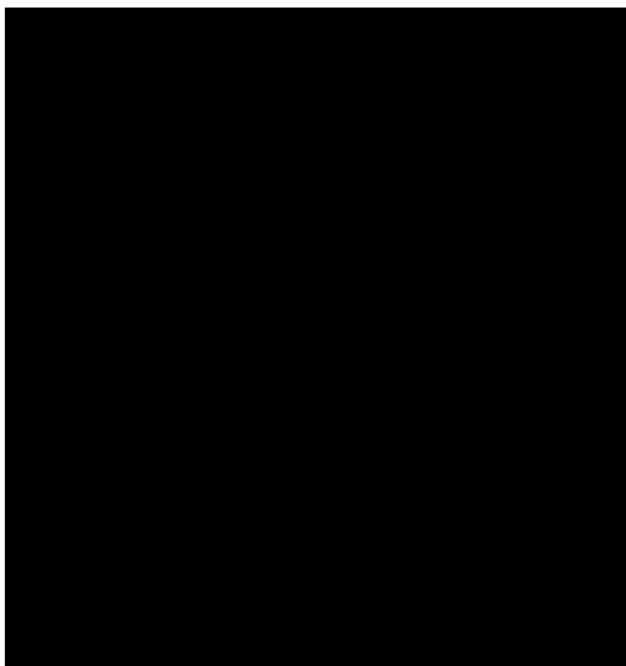
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2025-2026

Disciplina: *Limba și literatura maternă croată*

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Daje se sljedeći tekst:

Čeka Palunko – dan za danom prolazio, prošla godina, prošle dvije. Već im se i sinak rodio – nazvali ga Vlatkom malim. Al ono u stvari jednako ostalo: Palunku riba hvata, a žena obdan po planini za lobodom prebija, uvečer večeru vari, a za večerom dijete nuna i Palunku priče priča. Sve ljepše ona priča, a sve teže čeka Palunko, dok mu jedne večeri ne dogrdjelo, te kad se žena rasripovijedala o golemom bogatstvu i raskoši Kralja Morskoga, skoči gnjevan Palunko, ščepa ženu za ruku i reče:

– Sada više oklijevanja nema, nego ti mene sutra na uranku vodi do dvora Morskoga Kralja.

Uplašila se žena gdje je Palunko onako skočio. Reče ona njemu da ne zna gdje su dvorovi Morskoga Kralja, ali Palunko jarostan izbije ženu i zaprijezi joj da će je ubiti ne da li mu tajnu vilinsku. Sad pozna sirota žena da ju je Palunko držao za vilu, te se rasplače i reče:

– Nisam ja, bolan, vila, nego sam sirota žena koja čarolija ne znam. A što tebi pričam, to mi srce kazuje da te razonodim.

Još se više na ovo razjario Palunko, gdje se tako varao za dvije duge godine, te gnjevan zapovjedi ženi da sutra prije zore pođe sa djetetom morskim žalom na desnu stranu, a Palunko će poći na lijevu i da se ne vraćaju dok ne nađu puta do Morskoga Kralja. Kad u zoru, al plače žena i moli se Palunku da se ne rastaju.

– Tko zna gdje će koje od nas nastradati na ovom kamenitom žalu – govorila ona. Al Palunko opet nasrnuo na nju, te ona uze dijete i ode plačući, kuda joj muž zaovjedio. Palunko pak ode na drugu stranu. Išla tako žena sa djetetom, malim Vlatkom, išla za sedmicu, išla za dvije. Nigdje ne nalazila puta do Morskoga Kralja.

Umorila se već jadnica kruto te jednoga dana zaspala na kamenu uz more.

(Ribar Palunko i njegova žena, Ivana Brlić-Mažuranić)

Napișiți odgovor na svaki od sljedećih zahtjeva koji se odnose na gore navedeni književni tekst. Odgovor upišite na navedeno mjesto svakog zahtjeva.

1. Što se dogodilo jedne večeri?

3 boda

2. Izaberi točan odgovor iz datih riječi:

Što je žena uradila kada je Palunko skočio?

- a) bila je sretna
- b) bila je tužna
- c) uplašila se
- d) bježala je

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

☐

3. Izaberi točan odgovor iz datih riječi:

Gdje zapovjedi Palunko ženi da pođe sa djetetom?

- a) morskim žalom na lijevoj strani
- b) daleko u planine
- c) morskim žalom na desnoj strani
- d) u daljine

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

☐

4. Što radi jarostni Palunko? Odgovor napiši na prazne crte:

4 boda

5. U slijedećoj tablici označi X ispred točnih ili netočnih tvrdnja povezanih za gore navedeni tekst.
4 boda

Tvrdnja	Točna	Netočna
a. Palunko lovi cijeli dan.		
b. Uvečer žena Palunku priča priče.		
c. Palunkova žena zna gdje su dvorovi Morskog kralja.		
d. Žena pođe djetetom morsikm žalom na desnu stranu.		

6. Objasni značenje slijedećih frazema "tajna vilinska", "golemo bogatstvo".
6 bodova

7. Polazeći od slijedećih pitanja: Tko?, Što?, Gdje?, Kada?, Zašto? ukratko ispričaj ulomak.
7 bodova

Daje se slijedeći tekst:

Jednog poslijepodneva, dok je vani uporno lila kiša, dječak nije mogao izdržati. Uzeo je loptu i pretvorio dnevni boravak u svoje košarkaško igralište. Za koš je odabrao veliku vaz u koja je prazna stajala na ormariću. Zamahnuo je, ciljao... i pogodio! Ali umjesto mrežice, začuo se oštar zvuk loma. Vaza se rasprsnula u tisuću komadića.

1. Antonim za riječ "poslijepodneva" je:

a. uvečer

b. ujutro

c. prijepodneva

d. noć

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

2. Sinonim za riječ "vani" je:

a. napolje

b. unutra

c. gore

d. dolje

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

3. Na prazne crte napiši pravilno riječ iz zagrade.

7 bodova

Mali dječak sanja o velikim _____ (*pobjede*) dok mu je lopta u _____ (*ruke*). Baka ga tiho promatra s _____ (*osmijeh*), skrivajući _____ (*tajna*) o razbijenoj vazi. Ljubav je jača od svake _____ (*kazna*) i vrjednija od najskupljeg _____ (*porculan*). U njihovom toplom _____ (*dom*), sreća se mjeri zagrljajima, a ne stvarima.

4. Pridjev "veliku" nalazi se u stupnju:

a. Superlativ

b. Komparativ

c. Pozitiv

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

5. Odredi broj, osobu i vrijeme slijedećih glagola: je lila, je stajala, začuo se.

3 boda

6. Odredi rod i broj slijedećih riječi: loptu, mrežice.

4 boda

7. Odredi padež slijedećih imenica: kiša, u igralište, u domu.

3 boda

8. Izvrši morfološku analizu imenice "vaza" iz slijedeće rečenice:

Vaza se rasprsnula u tisuću komadića.

4 boda

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Najstariji grad na sjevernom Jadranu smjestio se između mora, obronaka Kapele i Velebita točno na 45 sjevernoj paraleli. O tome svjedoči i Sunčani sat, postavljen na ulasku u Senj s riječke strane, koji je i sjajan vizualni spomen kako smo 5.000 kilometara udaljeni od najsjevernije točke i središnje zemljine linije.

Senj je grad bogate povijesti, nekadašnja najvažnija luka na sjevernom Jadranu, glavno središte ilirskog plemena Japoda, grad glagoljaške baštine i sjedište Uskoka. Danas je to najveća urbana aglomeracija na hrvatskoj obali između Rijeke i Zadra, no rijetko ćete čuti da se spominje u turističkom kontekstu.

Polazeći od gornjeg teksta napiši sastav pod naslovom *Jedan dan na obali mora*.

Bodovanje za sastav dodjeli se tako:

1. sadržaj sastava – **20 bodova** (a) kompozicija – 6 bodova, b) respektiranje teme – 5 bodova, c) adekvatan stil – 5 bodova, d) upotrebljavanje podataka iz datog teksta – 4 boda);
2. logičnost iznošenja ideja i originalnost misli – **4 boda** (logičnost iznošenja ideja – 2 boda; originalnost misli – 2 boda);
3. respektiranje norme pravilnog izražavanja – **6 bodova** (respektiranje pravopisnih norma – 3 boda; respektiranje rečeničnih znakova – 2 boda; čitljivost – 1 bod).

Napomena! Bodovanje za sastav dodjeli se samo ako sastav ima 150 riječi i govori o datoj temi.

